

VERSLAG VERGADERING CCvD ARCHEOLOGIE

Centraal College van Deskundigen Archeologie

Datum : 14 september 2009
Tijd : 13.30 – 18.00 uur
Plaats : Vergadercentrum Hoog Brabant te Utrecht
Kenmerk : SIKB-CCvD Archeo_N_09_37931

Aanwezig	Werkt bij	Afgevaardigd door / rol
Dhr. J. Klepper		voorzitter
Dhr. J. van den Bosch	SOB Research	NVAO
Drs. T. Hazenberg	Hazenberg Archeologie	VOiA
Drs. P. Deunhouwer	Gemeente Delft	NVvA
Prof. N. Roymans	Vrije Universiteit	Archon
Drs. N. Arts	Gemeente Eindhoven	CGA
Dr. E.F. Gehasse	RWS/DVS	RWS
Drs. J. Deeben	RACM	Rijk
Drs K. Esser	Archeoplan	VOiA
Drs. N. Aten	Erfgoedinspectie	Rijk
Dhr. J. Hendriks	ADC Archeoprojecten	VOiA
Drs. A. Mars	Provincie Drenthe	IPO/IWC
Drs. E.N. Wieringa	SIKB	Secretaris
Mr. drs. W. de Koning	SIKB	Programmadirecteur
Afwezig		
Drs. D. de Jager	Erfgoedinspectie	Rijk
Mevr. P. Schillemans	KIWA	VOC
Prof. H. Fokkens	Universiteit Leiden	Archon
Dhr. Tj.J. Smit	Bouwfonds	NEPROM
Mevr. J. Fix	Stadsregio Rotterdam	VNG
Gasten		
Mevr. Drs. M. Hissel (agp 4)		
Dhr. C. Neeft (agp 3)	SIKB-EVC SIKB-EVC	
Notulist		
Drs. E. Wieringa/M. Hissel	SIKB	

Actie

1. Opening, vaststelling agenda

Hans Klepper opent de vergadering en heet iedereen welkom. Er zijn een aantal afmeldingen en een nieuwe afvaardiging namens VOIA/specialisten de vz heet Kinie Esser welkom. De agenda wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

2 Praktijkpunten toepassing, toezicht KNA, vergunningverlening

- *Bijlage 2a Brief A. Borsboom Archeologische begeleiding*

In de brief wordt aandacht gevraagd voor het mogelijk oneigenlijk gebruik van het middel Archeologische Begeleiding. Dit wordt beaamt door een aantal CCvD leden. In de praktijk komt het voor dat AB wordt uitgevoerd daar waar regulier proefsleuvenonderzoek of een reguliere opgraving relevant was geweest.

Het CCvD spreekt uit dat een AB alleen mag worden uitgevoerd onder onder bijzondere voorwaarden als bedoeld onder Aanleiding op pag. 1 van het protocol danwel wanneer sprake is van een negatief selectieadvies.

De vergadering besluit met het volgende:

In de ontwerptekst van KNA versie 3.2 wordt bovenstaande waar mogelijk verder aangescherpt in het protocol.

- *Bijlage 2b Brief RCE leidinggevenden en aardwetenschappers*

- Archon geeft te kennen dat de ontstane discussies niet onderschat mogen worden.

- RCE licht toe geeft dat bij een aantal aardwetenschappers die afgewezen zijn als leidinggevenden een beperkt aantal dagen aanvullende opleiding voldoende is. Op dit moment wordt dit door de RCE nader uitwerkt. Uitgangspunt is een marginale toets, waarvan de norm door RCE wordt opgesteld. Cursussen zullen gezamenlijk tussen 5 en 10 dagen gaan duren.

- WdK vraagt hoe de toets wordt uitgevoerd, een tentamen of op basis van aanwezigheid? Examineren is veel lastiger dan aanwezigheid.

- De VOiA geeft te kennen dat dit al veel te lang duurt. M.n. voor betrokkenen is het erg hinderlijk en wordt de wijze waarop het proces verloopt als niet collegiaal beschouwd. In reactie geeft RCE aan dat dit pas in juni van dit jaar besloten is. Het traject loopt daarmee niet al heel erg lang.

- Op korte termijn zal de RCE betrokken personen en partijen informeren over de te volgen koers.

**RCE/
JD**

In aanvulling hierop geeft de VOIA aan dat harmonisatie van eisen aan actoren cruciaal is. Het is zeer gewenst dat er een enkelvoudige set aan eisen is. De RCE geeft aan dat zij dit ook nastreeft. Wel geeft zij aan dat de beroepsgroep zwaardere eisen kan stellen.

3. Herzien ontwerp KNA 3.2 2009

Terugkoppeling actoren overleg 25 augustus en conclusies (E. Wieringa/M. Hissel)

Bespreken Bijlagen 3a t/m 3f:

- *Bijlage 3a Deel I toelichting op de KNA (integraal concept 3.2)*
- *Bijlage 3b Deel II Protocol PvE en specificatie (integraal concept 3.2)*
- *Bijlage 3c Deel II
 *Protocol IVO-overig en IVO-Proefsleuven (integraal concept 3.2)**
- *Bijlage 3d Deel II Protocol Opgraven (integraal concept 3.2)*
- *Bijlage 3e Deel III Eisen aan actoren + omschrijving begrip Leidinggevende*
- *Bijlage 3f Reactie ontwerp vakberaad/IPO (bijlage 3f)*
- *Bijlage 3g Brief VOIA reactie ontwerp 2 KNA 3.2*

EW licht toe wat gewijzigd is (bijlagen 3a t/m 3e) aan het voorliggend tweede concept van de KNA 3.2. Op verzoek van het CCvD is een apart overleg geweest over actoren. Hierbij was een afvaardiging van het CCvD en het merendeel van de KNA cie aanwezig. Belangrijkste onderwerpen waren (1) het opnemen van de BA in de KNA, (2) de eisen aan Specialisten en (3) het opnemen van de Advies KNA Archeoloog in de KNA. De actoren cie heeft t.a.v. (1) geadviseerd de BA op te nemen en te beperken tot de deelprocessen voorbereiding en veldwerk (bij IVO-Overig, Proefsleuven en Opgraven). Vooralsnog wordt er geen onderscheid gemaakt tussen de BA van de HBO (i.c. Saxion) of de Wo HBO Archeoloog. T.a.v. (2) wordt geadviseerd de eisen nu niet te wijzigen, danwel een opsplitsing te maken door een Senior niveau toe te voegen. Gemeld wordt

dat de verenigde specialisten het graag anders hadden gezien. Geadviseerd wordt deze wens voor de volgende versie van de KNA opnieuw mee te nemen. T.a.v. (3) wordt geadviseerd de Advies Archeoloog niet mee te nemen. Het wordt niet als een kritische wijziging voor deze versie beschouwd. Bovendien is nog onvoldoende goed onderscheid gemaakt tussen beleidsarcheologen en archeologen die advieswerk verrichten (consultants). Op deze gronden wordt geadviseerd deze actor nu niet toe te voegen.

Daarnaast zijn overige in juni gemaakte opmerkingen waar mogelijk in de ontwerptekst verwerkt. Zo is het begrip leidinggevende gedefinieerd en opnieuw gekeken naar de rol van het depot in het PvE. Het provinciaal overleg heeft een amendement ingrediënt nav het ontwerp (bijlage 3f) vooral over de rol van de dephouder tijdens de voorbereiding en uitvoering van een onderzoek.

Reacties CCvD op KNA 3.2 tweede concept:

- De NVAO uit haar zorgen over het bewustzijn bij overheden over de juridische inbedding van de KNA in het archeologisch bestel. De KNA is alleen verplicht voor vergunninghouders, maar kan door alle andere partijen buiten boord worden gezet. De regelingen zoals de EVC en het feit dat mensen gedurende de looptijd hun werk ongehinderd kunnen uitvoeren is nog niet goed uitgewerkt. Voorgesteld wordt te verwijzen naar de EVC brief waarin deze toezegging op papier is gezet. Ten aanzien van de Fysisch Geografisch specialist zijn er bezwaren dat dit niet ook een door iemand met een MA archeologie mag zijn. Afsproken wordt dat dit in de KNA 3.2 als PM voor de eerstvolgende versie (4.0) wordt opgenomen (het veld wordt gevraagd hierop te reageren).

- In reactie op de juridische inbedding van de KNA geeft WdK aan dat het idd geen eis aan de overheid is. Hiervoor is in de herziene wet expliciet voor gekozen. Deze keuze maakt de status van de KNA idd juridisch zwak. In dit licht is de strategie het uitdragen van de KNA als norm die inherent is aan wetgeving.

- RCE geeft aan dat de inzet Ba bij voorbereiding beperkt zou moeten tot het opstellen van het PvA als draaiboek. Strategisch inhoudelijke keuzes zouden niet via het PvA opgesteld moeten worden. Gevraagd wordt specifiek te kijken naar de rol van het PvA in de KNA: gaat het om een strategisch document of een praktische vertaling van het PvE in de vorm van een draaiboek. In dat laatste geval kan dit door een Ba worden uitgevoerd in het eerste geval niet.

- de VOiA heeft een brief geschreven ten aanzien van actoren (bijlage 3g) en heeft een viertal opmerkingen ten aanzien van het PvE. Het gaat (1) het PvE zelf, (2) goedkeuring (3) de rol van de dephouder. T.a.v. (1) het PvE zijn een aantal zaken (m.n. tekst in de toelichting) nog onvoldoende doordacht. Gevraagd wordt hier nog eens aandachtig naar te kijken. Goedkeuring (2) van het PvE door een externe archeoloog (concullega) is onwenselijk en wordt gezien als wantrouwen tegenover de ander. Gevraagd wordt alle varianten met externe toetsing eruit te halen. Ook het toevoegen van de dephouder (3) als 3^e goedkeurende partij wordt lijdt tot een onwerkbaar praktijk voor de uitvoerder. Goedkeuring door de dephouder is nog onvoldoende uitgewerkt om nu al in de landelijke norm op te nemen en gaat voorbij aan een technische wijziging. (4) de VOiA heeft bezwaar tegen het toevoegen van bouwhistorisch onderzoek aan de versie van de KNA in het protocol Bureauonderzoek. Het gaat te ver om bij een archeologisch protocol ook dit mee te nemen. Bovendien is het een ander vakgebied.

-In reactie op punt 4 van de VOiA geeft de RCE aan dat dit in steden juist vaak samenloopt: archeologie en bouwhistorie. Bovendien is het ook een verplichting die uit Malta voorkomt. Het gaat binnen Bureauonderzoek nu om niet meer dan het raadplegen van een extra informatiebron. Afsproken wordt dat het wel in deze versie wordt opgenomen als voorstel en dat op basis van het binnengekomen commentaar definitief over besloten wordt.

- In reactie op punt 2 van de VOiA wordt door de Erfgoedinspectie aangegeven dat beoordeling door een externe senior Archeoloog m.n. bedoeld was bij afwezigheid van een goedkeurende bevoegde overheid. In die zin is het niet nieuw.

- Het provinciaal overleg heeft per amendement gereageerd op het tweede concept. Het gaat daarbij om zeggenschap over de vondsten voor wat betreft: 1-deselectie (selectie t.b.v. verwijdering tijdens en/of na afloop van het veldwerk), 2-selectie t.b.v. determinatie en analyse en 3-selectie t.b.v. conservering. Het is wenselijk dit waar relevant op te nemen in het PvE.

-Per brief aan het CCvD heeft de VOIA te kennen gegeven dat vooral t.a.v. actoren nog veel bezwaren zijn om nu tot goedkeuring van het ontwerp over te gaan. Dit m.n. in het licht van harmonisatie RCE-NVvA en KNA die nog onvoldoende bereikt is. Per punt heeft het programmabureau laten weten hoe daar ten aanzien van deze versie mee omgegaan wordt. Het betreft de leidinggevende: dit wordt als activiteit in de KNA opgenomen, bij leidinggevende prospectie wordt in de KNA verwezen naar de regeling (in ontwerp) bij de RCE. Ten aanzien van het aantal weken veldwerk is er i.d.d. sprake van een afwijking tussen de KNA en de RCE-vergunningverlening. Dit staat via de ter kritiekfase nog ter besluitvorming

-Ten aanzien van de harmonisatie Register/NVvA en RCE/Vergunningverlening is de NVvA van mening dat het Register en de KNA volledig op elkaar moeten aansluiten. Het Register past zich dus aan aan de definitieve versie van de KNA 3.2. Ten aanzien van de RCE geeft JD aan dat RCE en NVvA er op grote lijnen uit zijn, maar er moeten nog puntjes gladgestreken worden. Het gaat om de toetsingsprocedure. Volgens WK was het enige punt dat resteerde de eis van de referenten en ethische code. De NVvA heeft die eerste eis laten vallen in die zin is er geen verschil meer. Ook zit er nog een verschil in het onderschrijven van de ethische code. De RCE kan dat niet via een vereniging voorschrijven, het Register doet dat wel. Dit is geen probleem, want toetreding tot het Register kan alleen als je lid bent van de NVvA, via deze weg moet een ethische code ondertekend worden.

De vergadering besluit met het volgende:

EW

- Ten aanzien van de zwakke juridische status van de KNA bestaat binnen het CCvD behoefte aan strategisch overleg. Dit wordt geagendeerd voor de volgende vergadering.

- De rol van de deponhouder in deze versie van de KNA wordt 'licht', in het protocol PvE wordt evenwel opgenomen dat het PvE ter instemming aan de deponhouder wordt gestuurd. Deze kan reageren, maar heeft voor deze versie van de KNA geen goedkeurende rol. Wel wordt dit aspect opnieuw gewogen in de eerstvolgende versie van de KNA. De deponhouders worden gevraagd na te denken over het uniformeren van eisen. Bij uniforme eisen wordt opnieuw bekeken worden of de rol van de deponhouder explicieter in de KNA kan worden opgenomen. Tevens houdt dit verband met het SIKB project Deponeren (agp. 5).

- De overige punten worden meegenomen in het derde concept. Deze wordt integraal naar de leden gestuurd. Gedurende 2 weken kan dan nog gereageerd worden of de gemaakte punten voldoende verwerkt zijn. Daarna zal de KNA ter kritiek gaan.

4 Behoud van Kennis en ervaring Archeologie (EVC C. Neeft)

- *Bijlage 4a Notitie 'Behoud van kennis'*
- *Evaluatie bestaande afspraken overgangsregeling*
- *Nieuwe voorstellen KNA Archeoloog, Prospector en Senior Veldtechnicus*
- *Bijlage 4b Brief RCE Gelijkstelling en EVC ter kennisname*
- *Bijlage 4c Verslag 7 april ter kennisname*
- *Bijlage 4d Brief W. Bosman 12 maart 2009 ter kennisname*
- *Bijlage 4 e Oplegnotitie*

Gevraagd: instemming t.a.v. Evaluatie en nieuwe voorstellen (o.v.b. financiering)

CN licht de notitie 'Behoud van Kennis' toe. Gedurende de ontwikkeling van de Archeologie EVC regeling op MA niveau is duidelijk geworden dat een groot deel van de betrokkenen op wie de criteria van de overgangsregeling van toepassing is niet is geholpen met de EVC MA Archeologie. Op basis van dit voortschrijdend inzicht is helder welke groepen binnen het vak een economisch belang hebben, maar niet geholpen zijn met de huidige EVC. Om dit tot een definitieve oplossing te willen brengen wordt het CCvD gevraagd akkoord te gaan met onderstaande oplossingen

Aan het CCvD Archeologie wordt gevraagd akkoord te gaan met het volgende:

1. Een ieder die aantoonbaar voldoet aan de criteria zoals genoemd in het CCvD besluit belangenafweging 22 mei 2008 wordt voor de in dit besluit genoemde termijn tot uiterlijk 31 december 2011 vrijgesteld voor aanspraken op zijn opleiding en ervaring en krijgt aldus gedurende deze termijn de gelegenheid om te gaan voldoen aan de in de KNA genoemde kwalificaties. Deze vrijstelling vervalt onvoorwaardelijk indien op 31 december 2011 de gevraagde kwalificatie niet kan worden overlegd.

Op basis van de kennisnotitie en met inachtneming van de hierboven in paragraaf 2 genoemde uitgangspunten, akkoord te gaan met het volgende:

2. Wanneer een kandidaat op eigen initiatief, los van de EVC faciliteiten, en dus op basis van eigen studie de kwalificatie MA Archeologie verwerft, hij/zij vrijstelling wordt verleend voor het opbouwen van de voor de status van (Sn) KNA Archeoloog benodigde ervaring *ná afstuderen*;
3. Wanneer een kandidaat op basis van de gelijkstellingsregeling, los van de EVC faciliteiten, de kwalificatie MA Archeologie verwerft hij/zij vrijstelling wordt verleend voor het opbouwen van de status van de voor de (Sn) KNA Archeoloog benodigde ervaring *ná afstuderen*;
4. Afhankelijk van de besluitvorming KNA 3.2: voor degene wiens werk (als archeoloog of als prospector) zich beperkt tot het in de KNA 3.2 geformuleerde deelproces veldwerk mogelijk te maken een kwalificatie BA Archeologie te verwerven middels EVC. Degene die aldus een kwalificatie verwerft wordt vrijgesteld van het verwerven van ervaringsjaren na afstuderen.
5. Voor de Sn Veldtechnicus de tijdelijke regeling uit de KNA 3.1 te heropenen voor de KNA versie 3.2 inclusief de mogelijkheid drie aanvullende (PASTA) modules te volgen.
6. Voor leidinggevende (Sn)prospectoren het vakdiploma prospectie op MA niveau te ontwikkelen en het kandidaten mogelijk te maken via een EVC- of examenregeling in staat te stellen de MA kwalificatie via deze weg te realiseren. Degene die aldus een kwalificatie verwerft wordt vrijgesteld van het verwerven van ervaringsjaren na afstuderen.

Uitgangspunten/randvoorwaarden bij deze oplossingsrichtingen zijn:

1. De doelgroep betreft uitsluitend kandidaten die voldoen aan de criteria zoals genoemd in het besluit belangenafweging mei 2008;
2. De doelgroep betreft ook Sn veldtechnici die niet eerder gebruik hebben gemaakt van de tijdelijke regeling voor Sn veldtechnici ;
3. Uiterlijk 31 december 2011 moet de doelgroep (als in 1 en 2 genoemd) in staat worden geacht op basis van de geformuleerde oplossingsrichtingen te voldoen aan de kwalificaties zoals zijn opgenomen in het concept van KNA 3.2;
4. De oplossingsrichtingen zijn geformuleerd onder het voorbehoud van mogelijke financiering.

-De VOiA vraagt of hiermee nu alle mensen met opgebouwd economisch belang iets wordt geboden? CN geeft in reactie aan dat hij er vanuit gaat dat met deze oplossingsrichtingen dat inderdaad het geval is.

De vergadering besluit met het volgende:

-Het CCvD gaat akkoord met de voorstellen 1 t/m 6 onder de voorwaarde dat personen zich strikt genomen voor 31 december 2011 moeten melden. Logischerwijze moet dit al veel eerder (min. 6 maanden) als sprake is van eventuele bij-nascholing.

5 Deponeren (bijlagen 5a t/m 5b)

- *Bijlage 5a sheets discussiebijeenkomst (toelichting W. de Koning)*
- *Bijlage 5b Verslag overleg 27-05-2009*
- *Bijlage 5c projectplan*

Gevraagd: Instemming basisafspraken en projectplan (o.v.b financiering)

WdK licht a.d.v. de bijlagen toe waar dit project nu staat. Het project kent verschillende trajecten. Het gaat om het komen tot basisafspraken (1), inhoudelijke afspraken (2), het regelen van de ICT (3) kant en vervolgens uitwerking daarvan in de KNA versie 4.0 (3). Het projectplan is i.h.v. subsidie voorgelegd aan de RCE en DCE. Inmiddels is uit eigen middelen een jurist gevraagd te kijken naar de juridische positie van de eigenaar van vondsten. Hiervan verschijnt binnenkort een notitie die wordt voorgelegd aan de begeleidingscommissie. Deelresultaten worden nog dit jaar verwacht. Structureel en inhoudelijk oplossen vergt aanvullende financiering van het Rijk.

Reactie CCvD:

WdK

- Het provinciaal overleg wil dat de deponhouders niet alleen door de depotbeheerders worden vertegenwoordigd in de begeleidingscommissie. De provinciale besturen worden geadviseerd over beleid door de provinciaal archeologen. Gevraagd wordt 2 provinciaal archeologen in de begeleidingscommissie op te nemen (1 is al bekend: Ruurd Kok (Utrecht). In de Begeleidingscommissie zijn verder de depotbeheerders van NB en ZH (prov) en Breda (gem) betrokken. AM ontvangt de notitie zodra deze gereed is en werft tweede provinciaal archeoloog voor commissie.

- Het provinciaal overleg wil vanuit positie als eigenaar van de vondsten/deponhouder inbreng in het inhoudelijk selectieproces t.a.v. het vondstmateriaal (zie punt 3). Daartoe zal in overleg met SIKB een subcommissie van provinciaal archeologen worden ingericht die de begeleidingscommissie hierover adviseert.

-De VOiA is erg voor uniformering, maar ziet wel graag dat de eigen software van bedrijven gebruikt moeten kunnen (blijven) worden. Verder is het belangrijk duidelijk onderscheid te maken tav het ingaan van afspraken bij nieuwe projecten en i.h.v. toenemende complexiteit van onderwerpen de wens: 'keep it simple'.

-De NEPROM mist de discussie wat gedeponeed gaat worden, gezien de overvolle depots en volle musea. Deponeren als er op korte termijn gepland is iets met de vondsten te doen of als de vondsten uniek zijn. Alleen basisconservering zou door de veroorzaker betaald dienen te worden (zorgen dat het niet minder wordt). Verdere conservering is een keuze van het bevoegd gezag, als zij iets met de vondsten wil doen (publieksacties of wetenschappelijk onderzoek).

De vergadering besluit met het volgende:

Met inachtneming van bovenstaande punten wordt ingestemd met de basisafspraken en het projectplan.

6 Mededelingen en verslag 22-06-2009

De vz staat kort stil bij het plotselinge overlijden van Roel Brand op 3 augustus jl. en memoreert het belang van Roels inzet voor de Nederlandse archeologie. Hij wenst zijn familie sterkte toe.

Naar aanleiding van het verslag van 22-06:

EW

-PD merkt op bij pag 4. onder opmerkingen NVvA 2^e bullet: uitbrengen van het selectieadvies. Binnen het CCvD is op 22 juni overeenstemming bereikt dat het selectieadvies binnen het vooronderzoek altijd en in alle gevallen door de uitvoerend archeoloog moet worden opgesteld.

De vergadering besluit met het volgende:
Afgesproken wordt dit expliciet in de KNA 3.2 op te nemen.

7 Rondvraag en sluiting

Tom Hazenberg neemt na 5 jaar afscheid van het CCvD en spreekt enkele positief kritische woorden over het functioneren van CCvD/SIKB woorden bij zijn afscheid . De voorzitter dankt hem zeer voor zijn inzet de afgelopen jaren in het college.

De voorzitter dankt alle aanwezigen en sluit de vergadering.

